

Vodič za investitore

Doboj, 2020.

S A D R Ž A J

PREDGOVOR.....	4
1. PROFIL GRADA DOBOJA.....	5
1.1 Istorija	5
1.2 Grad u brojkama	5
1.3 Lokacija.....	6
1.4 Transportna komunikacija	6
2. EKONOMSKI PROFIL GRADA.....	7
2.1 Važnija preduzeća na području Grada Doboja	9
2.2 Poljoprivreda i turizam	10
2.1 Ljudski potencijali	13
2.2 Kvalifikaciona i spolna struktura dostupne radne snage: .. Error! Bookmark not defined.	
Starosna struktura stanovništva	Error! Bookmark not defined.
2.3 Struktura obrazovanja u Gradu Doboju	15
3. POTENCIJALI GRADA DOBOJA	18
3.1 Spisak parcela/lokacija u vlasništvu Grada Doboja za zakup/prodaju	19
3.2 Gradski poslovni prostori.....	19
4. INFORMACIJE O POSLOVANJU	19
4.1 Započinjanje posla - registracija privrednih društava	19
Potrebna dokumentacija za registraciju privrednog društva	19
4.2 Započinjanje posla - registracija preduzetništva	21
4.1 Porezi, monetarna politika i bankarski sektor u Republici Srpskoj i BiH	22
4.2 Kupovina nekretnina i registracija vlasništva stranih državljana.....	23
4.3 Zaštita investitora	24
5. GRADITI U DOBOJU	25
5.1 Proces izdavanja građevinske dozvole.....	25
5.2 Proces nakon dobivanja građevinske dozvole.....	27
5.3 Proces nakon izgradnje objekta	28
6. PLAN LOKALNOG EKONOMSKOG RAZVOJA	29
7. STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA GRADA DOBOJA	30
8. VAŽNIJI KONTAKTI.....	32
9. LINKOVI.....	33
PRILOZI:.....	357
PRILOG 1: PRILOG 1: BAZA PODATAKA BROWNFIELD LOKACIJA.....	3537

PREDGOVOR

Dragi čitaoče,

Dobrodošao na službenu internet stranicu Grada Doboja, namijenjenu predstavljanju privrednih potencijala i pogodnosti za poslovanje i investiranje u našem gradu.

Grad Dobojski se nalazi na raskršću važnih puteva koji povezuju tri zemlje, u blizini je velikih urbanih centara, relativnoj blizini autoputa (E70 Ljubljana – Zagreb – Beograd) i aerodroma (Sarajevo, Beograd, Zagreb), ima velike prirodne resurse, snažne potencijale za poslovanje u svim sektorima i obrazovanu i vrijednu radnu snagu. Konstantno opredjeljenje Gradske uprave je da bude partner poslovnoj zajednici i da zajednički Dobojski učinimo prepoznatljivim središtem uspješnih poslovnih poduhvata i saradnje domaćih i stranih privrednika i kompanija.

Shvatajući ulogu i značaj lokalne uprave u kreiranju i održavanju povoljnog poslovnog okruženja, kojim bi se obezbjedio bolji razvoj privrede, a što bi kao posljedicu imalo povećanje kvaliteta života njenih građana, Gradska uprava Dobojski već duže vrijeme radi na stvaranju povoljnih uslova za ekonomski razvoj. U rad lokalne samouprave uvodi se fleksibilnija organizacija koja je utemeljena na tržišnim principima po uzoru na privredna društva. Svi procesi počivaju na strateškom upravljanju i planiranju, kroz zajednički rad sa privatnim sektorom.

U želji da budemo grad po mjeri i željama svojih stanovnika, domaćih i stranih preduzetnika kao i mladih obrazovanih ljudi, otvoreni smo za svaku vrstu saradnje sa investitorima.

Neka Dobojski bude i Vaš grad!

Vaš,

Boris Jerinić,
Gradonačelnik Grada Dobojskog

PROFIL GRADA DOBOJA

1.1 Istorija

Grad Dobojski je regionalni centar relativno velike etničko-geografske cjeline u središnjem pojasu Republike Srpske, a u sjevernom dijelu BiH.

Izgradnjom tvrđave u 13. vijeku i nevelikog prostora oko raskrsnice puteva na platou ispred ulaza u tvrđavu, postao je dobojski srednjevjekovni trg. Rezultati arheološko - istorijskih istraživanja, naročito onih do kojih se došlo obimnim radovima u drugoj polovini 20. vijeka, pokazuju postojanje jednog, inače vrlo rijetkog kontinuiteta ljudskog naseljavanja i življenja oko Doboja.

Dobojski je saobraćajni centar RS i BiH, gdje se nalazi sjedište Željeznica RS, kao i najznačajniji putni pravci, pa je samim tim predodređen za trgovачki centar, što uistinu i jeste, i u tom pogledu njegovi kapaciteti stalno jačaju. U Doboju je i veoma razvijeno visokoškolsko obrazovanje, gdje okosnicu čine Saobraćajno-tehnički fakultet i šest fakulteta koji egzistiraju u okviru Pavlović univerziteta, te Visoka poslovno-tehnička škola, kao i Visoka medicinska škola i nekoliko privatnih visokoškolskih ustanova, što Dobojski čini u pravom smislu univerzitskim i studentskim gradom. Grad posjeduje i veoma atraktivne i značajne turističke kapacitete, kao što su Dobojska tvrđava, Sportsko-rekreativni centar Preslica i Goransko jezero i dr. U Strateškom planu ekonomskog razvoja Grada Doboja predviđeno je da se Grad pozicionira kao vodeći saobraćajni, komunikacioni i distributivni centar Republike Srpske, Bosne i Hercegovine i regije zapadnog Balkana, sa razvijenim pratećim uslugama i industrijama. Strategija predviđa i da Dobojski bude kulturni, obrazovni i sportsko-rekreativni centar regije, kao i najuređeniji i turistički najatraktivniji grad na rijeci Bosni.

1.2 Grad u brojkama

Službeni naziv: Grad Dobojski	
Država	Bosna i Hercegovina
Entitet	Republika Srpska
Površina grada	653 km ²
Stanovništvo	
• Naselje	26.987
• Grad	60.211 (2018)
Gustoća	100.02 /km ²
Vremenska zona	Srednjevropsko vrijeme
Poštanski broj	74000
Pozivni broj	(+387) 53

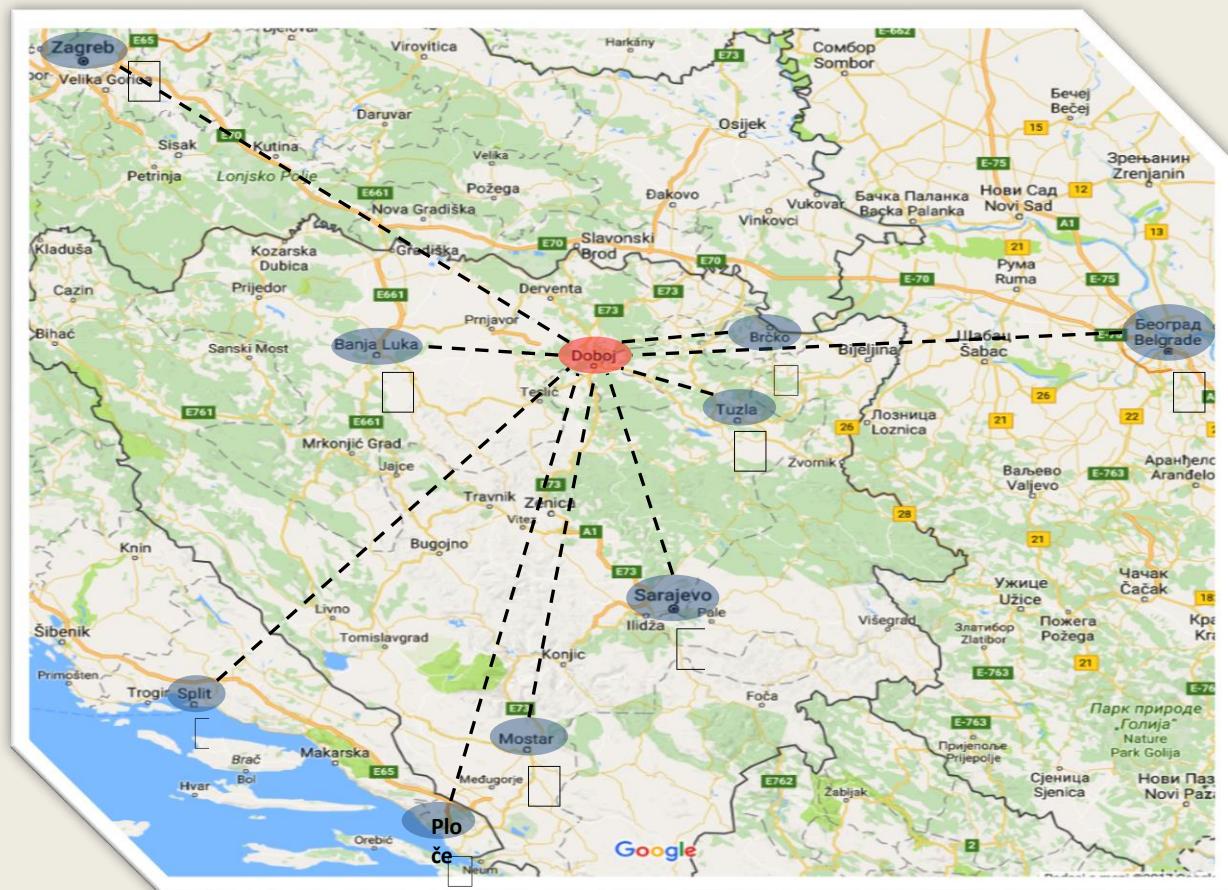
1.3 Lokacija

- 70 km udaljenost od Evropske unije;
- 8 miliona stanovnika u okrugu od 300 km;
- 2 nova autoputa u izgradnji.

1.4 Transportna komunikacija

Grad Doboj posjeduje izuzetnu transportnu i geosaobraćajnu lokaciju. Kada se govori o geografskoj povoljnosti ovog prostora, prije svega se misli na komunikacioni značaj. Doboj se nalazi direktno na glavnoj saobraćajnoj liniji koja će povezivati Srednju Evropu (Budimpešta) sa Jadranskim morem (koridor 5C). Uvijek je predstavljao ključni saobraćajni čvor Bosne i Hercegovine. Takođe, Doboj i dalje ima prirodnu, ekonomsku i komunikacionu ulogu kao tradicionalno središte ozrensko-posavske regionalne cjeline.

Lokacija	Udaljenost (km)
Tuzla, BiH (međunarodni aerodrom)	62
Banja Luka (međunarodni aerodrom)	100
Sarajevo, BiH (međunarodni aerodrom)	148
Brčko, BiH (riječna luka)	75
Mostar, BiH (međunarodni aerodrom)	270
Ploče, Hrvatska (morska luka)	326
Beograd, Srbija (međunarodni aerodrom)	234
Split (međunarodni aerodrom)	308
Zagreb, Hrvatska (međunarodni aerodrom)	255

1. EKONOMSKI PROFIL GRADA

U domenu lokalne ekonomije broj aktivnih privrednih društava (koji su podnijeli završne račune APIF-u) u 2019. godini iznosio je 349 preduzeća (bez samostalnog sektora privređivanja), što je porast za 10.09 % u odnosu na 2018. godinu, kada je poslovalo 317 preduzeća.

Najzastupljenije privredne djelatnosti, u ukupnoj strukturi privrednih društava su:

1. Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala (115);
2. Prerađivačka industrija (52);
3. Saobraćaj i skladištenje (35).

Analizirajući ukupan broj zaposlenih u 349 privrednih društava, po registrovanim djelatnostima, najveći broj zaposlenih u privrednim društвима grada Doboja, imaju sljedeće oblasti:

1. Saobraćaj i skladištenje (2.532.07) - što je za 9,35% manje u odnosu na 2018. godinu;
2. Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada (1.371.15) - što je za 3,56% više u odnosu na 2018. godinu;
3. Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala (961,35) - što je za 5,91% više u odnosu na 2018. godinu.

Ukupni prihodi poslovnih subjekata registrovanih na području grada Doboja u 2019. godini iznosili su 687.179.931,00 KM, dok su u 2018. godini ukupni ostvareni prihodi iznosili 699.635.593,00 KM što jasno pokazuje da su poslovni subjekti u 2019. godini ostvarili pad ukupnih prihoda u odnosu na 2018. godinu od 12.455.662,00 KM, ili procentualno 1,78%.

Analizirajući ukupne prihode poslovnih subjekata po registrovanim djelatnostima, najveće učešće u prihodima od poslovne djelatnosti grada Doboja imaju sljedeća područja:

Tabela: Pregled ukupnih prihoda područja sa najvećim ostvarenim prihodima

R.br.	PODRUČJE	Ukupni prihodi 2019. u (KM)	% učešća u UP	Ukupni prihodi 2018. u (KM)	% učešća u UP
1	Područje G – Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	219.540.042,00	31,95	206.943.061,00	29,58
2	Područje H – saobraćaj i skladištenje	115.356.774,00	16,79	151.898.522,00	21,71
3	Područje C – Prerađivačka industrija	104.702.261,00	15,24	96.953.816,00	13,86

Analizirajući ukupne rashode poslovnih subjekata po registrovanim djelatnostima, najveće učešće u rashodima od poslovne djelatnosti grada Doboja imaju sljedeća područja:

Tabela: Pregled ukupnih rashoda područja sa najvećim ostvarenim rashodima

R.br.	PODRUČJE	Ukupni rashodi 2019. u (KM)	% učešća u UR	Ukupni rashodi 2018. u (KM)	% učešća u UR
1	Područje G – Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	205.878.656,00	31,38	190.934.531,00	29,92
2	Područje H – Saobraćaj i skladištenje	109.875.251,00	16,75	122.101.294,00	19,13
3	Područje C – Prerađivačka industrija	94.789.823,00	14,45	88.821.453,00	13,92

Izvor podataka: APIF (bez samostalnog sektorapriređivanja i javnog sektora)

2.1 Struktura privrede na području grada Doboja:

Na području Grada Doboja ukupno je registrovano 1358 privrednih subjekata i preduzetnika.

Dole ispod je tabelarni pregled strukture privrednih društava i samostalnog sektora privređivanja, kako slijedi:

Tabela: Struktura privrednih društava na teritoriji grada Doboja, po sektorima

	Poljoprivreda	Industrija	Usluge	Javne usluge	UKUPNO
Broj privrednih društava po sektorima (za poslednju godinu)	7	54	285	3	349
Procenat privrednih društava po sektorima (za poslednju godinu)	2%	15%	82%	1%	100%
VELIČINA	VELIKA	Srednja	Mala	UKUPNO	
Broj privrednih društava po veličini (za poslednju godinu)	4	15	330	349	
Procenat privrednih društava po veličini (za poslednju godinu)	1%	4%	95%	100%	

Tabela: Struktura preduzetnika na teritoriji grada Doboja, prema djelatnostima

Naziv djelatnosti	Ukupan broj preduzetničkih radnji (juli 2020.)	Procentualna zastupljenost djelatnosti u ukupnoj strukturi preduzetnika
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	8	0, 079%
Prerađivačka industrija	133	13, 18%
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	2	0, 19%
Snabdijevanje vodom; kanalizacije, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	3	0, 29%
Građevinarstvo	59	5, 84%
Trgovina na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala	357	35, 38%
Saobraćaj i skladištenje	41	4, 06%
Djelatnost pružanja smještaja; pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	174	17, 24%

Informacije i komunikacije	19	1, 88%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4	0, 39%
Poslovanje nekretninama	2	0, 19%
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	36	3, 56%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	16	1, 58%
Образовање	16	1, 58%
Umjetnost, zabava i rekreacija	4	0, 39%
Ostale uslužne djelatnosti	135	13, 37%
Ukupno:	1.009	100

Najznačajniji poslovni subjekti na području grada Doboja su:

KOMPANIJA	SEKTOR
Proda-mont	Građevinarstvo
Agromix	Poljoprivreda
Botex	Proizvodnja namještaja
Fabrika kreča Carmeuse Integral a.d.	Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih ruda
Saša Trade d.o.o.	Trgovina na malo za osvjetljavanje
Omorika P.E.T. d.o.o.	Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa
Premier d.o.o.	Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda
Wischt d.o.o.	Proizvodnja mašina i uređaja

2.2 Poljoprivreda i turizam

Poljoprivreda

Poljoprivreda je oduvijek na području Grada Doboja bila važna privredna grana, a najzastupljenije grane su ratarstvo, voćarstvo i stočarstvo.

Na ukupnoj teritoriji grada Doboja, **poljoprivredne površine** iznose 55%, dok u strukturi poljoprivrednog zemljišta su najzastupljenije oranice, koje zauzimaju 33.136 ha ili 41% njene teritorije. Ako se tome dodaju površine pod livadama, koje su najčešće na oraničnom zemljištu, onda je površina produktivnog zemljišta pogodnog za biljnu proizvodnju još veća i iznosi oko 35.118 ha, odnosno 43%.

Dominantne **povrtnarske kulture** su krompir, paprika, kupus, paradajz te krastavce kornišone, za koje postoji organizovana proizvodnja i otkup. U manjoj mjeri se gaje luk, mrkva, pasulj i ostalo povrće. Proizvodnja povrća se zasniva uglavnom u baštama i na manjim parcelama veličine do

0,5 ha, a u posljednje vrijeme pojavljuju i poljoprivredni proizvođači koji u značajnijoj mjeri primjenjuju agrotehničke mjere u povrtlarskoj proizvodnji zasnivajući plasteničku proizvodnju.

Voćarska proizvodnja predstavlja granu poljoprivrede koja može biti konkurentna na otvorenom tržištu zbog povoljnih prirodnih uslova Grada Doboja i zbog povoljne cijene radne snage, a radi se o visokorodnim kulturama koje se mogu uspješno gajiti na manjim površinama. U ovoj oblasti razvija se rasadničarska proizvodnja, što u značajnoj mjeri utiče na poboljšanje sortimenta uvođenjem visokorodnih komercijalnih sorti i približavanjem tehnologije gajenja evropskim standardima. Ovdje poseban akcenat treba staviti na sorte koje se preporučuju i za uzgoj u konceptu integralne proizvodnje i organske poljoprivrede (jabuke, malina...). Dominantne voćarske kulture su šljiva, jabuka i kruška, a u manjoj mjeri se gaji vinova loza i jagodičasto voće. Voćarska proizvodnja nije tržišno orijentisana, obzirom da veći broj domaćinstava ima proizvodnju voća za sopstvene potrebe, a značajniji proizvođači svoje viškove prodaju privatnim preduzećima ili na pijacama. Značajno je spomenuti da postoji tendencija obnavljanja zastarjelih voćnjaka visokorodnim sortama na okućnicama površine oko 0,5 ha uglavnom mješovitog tipa, kao i zasnivanje savremenih voćnjaka površine od 1-8 ha.

Razvijenost stočarske proizvodnje je jedan od glavnih indikatora razvijenosti zajednice i nivoa životnog standarda. Problem u razvoju govedarske proizvodnje na području grada Doboja predstavlja usitnjenost posjeda i mali broj grla po posjedu-farmi. Zbog toga je intenzivirano povećavanje organizovanog otkupa i prerade mlijeka, čime se stimuliše povećanje stočnog fonda. U stočnom fondu dominira domaće šareno goveče u tipu simentalca (80-90%). Postojanje livadskih i pašnjačkih površina predstavlja potencijal za razvoj stočarske proizvodnje. Zbog potreba tržišta akcenat se stavlja na profitabilniju proizvodnju, kao što je tov svinja, goveda i ovaca, za šta postoji povoljni uslovi i tradicija. Od značaja je i živinarstvo, koje je u ekspanziji, jer peradari imaju ugovorenu proizvodnju i otkup.

Pčelarstvo je grana poljoprivrede koja je u svom usponu, jer daje proizvod visokog kvaliteta, a ne iziskuje posebne poljoprivredne površine i nije konkurent ostalim granama stočarstva. Potencijali Grada Doboja za bavljenje pčelarstvom je veliki, ali još uvijek nije dovoljno iskorišten. Imajući u vidu sve izraženije zahtjeve savremenog čovjeka u potrazi za prirodno zdravom hranom i posebno ekološki, prirodno proizvedenim medom, zauzima značajno mjesto. Na području Grada Doboja registrovana su dva udruženja pčelara: „Udruženje pčelara Doboј“ i Pčelarska zadruga „Gradina-Nektar“ Doboј.

Značajan dio oraničnih površina se koristi za proizvodnju **krmnog bilja**, što ukazuje na veliki značaj stočarstva u strukturi poljoprivredne proizvodnje. Pored djeteline i lucerke, kao najčešćih krmiva, u narednom periodu vrši se izmjena dosadašnje strukture sjetve u korist proizvodnje jeftine stočne hrane uvođenjem novih kultura kao što su: sirak, perko, sudanska trava, ozime i jare grahorice i grašak.

Razvojnom strategijom Grada Doboja do 2020. godine poljoprivreda je označena kao jedna od glavnih strateških privrednih sektora te su se u skladu time definisale i osnovne smjernice razvoja poljoprivrede, što uključuje:

- povećanje proizvodnih poljoprivrednih površina i bolje iskorištavanje prirodnih resursa,
- povećanje proizvodnje po jedinici površine,
- povećanje produktivnosti u stočarstvu,
- povećanje kvaliteta i konkurenčnosti, podstičući uvođenje novih poljoprivrednih kultura, proizvoda i tehnologija,
- podsticaj izgradnji skladišnih i prerađivačkih kapaciteta,
- podsticaj u podizanju nivoa obrazovanosti poljoprivrednih proizvođača i

- podsticaj u stvaranju proizvoda sa prepoznatljivom zaštitnom markom.

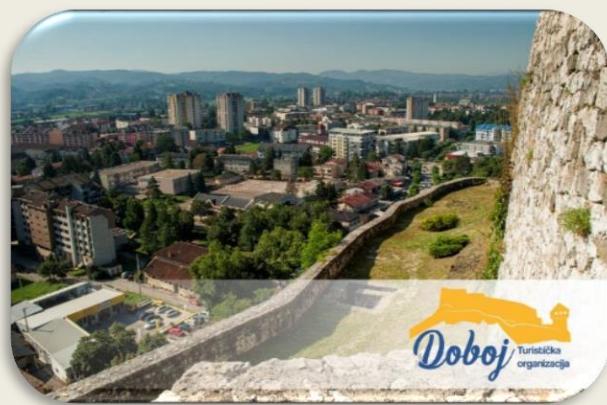
Kao rezultat svih aktivnosti očekuje se porast samozapošljavanja radno sposobnog lokalnog stanovništva na porodičnim gazdinstvima i stvaranju efikasne i profitabilne poljoprivredne proizvodnje Grada Doboјa.

Turizam

Prema podacima Turističke organizacije Grada Doboјa, **turistički promet**, izražen u broju posjetilaca i noćenja u smještajno-ugostiteljskim objektima za 2019. godinu evidentirano je **24 201** noćenje, od toga **14963** noćenja stranih turista, dok **9238** pripada domaćim turistima. Kada su dolaci u pitanju **6237** se odnosi na domaće, dok se **8582** odnosi na dolaske stranih turista, posjetilaca koji su boravili u Doboјu. No, primjetno je da je tokom 2019. godine, kao i prethodnih, Doboј posjetio značajan broj izletnika i tranzitnih putnika koje zvanična statistika nije u mogućnosti da evidentira. Procjenjuje se da je ukupan broj posjetilaca na godišnjem nivou oko 25 hiljada.

Doboј raspolaže sa 3 hotela, 5 motela, 8 prenoćišta i manji broj seoskih turističkih domaćinstava čiji je ukupni kapacitet 580 kreveta, gdje privatni smještaj čini 26% a hoteli i moteli čak 74 % smještajnih kapaciteta. S obzirom na značajno povećanje kapaciteta, kao i nove mogućnosti organizacije seminara i drugih događaja u narednom periodu se očekuje povećanje, kako broja posjetilaca tako i broja noćenja.

Doboј ima značajan potencijal za razvoj **sportskog**

turizma zbog prisustva velikog broja sportista i sportskih klubova i njihovih dobrih odnosa i takmičenja s drugim klubovima. Najznačajnija sportska manifestacija je Međunarodni rukometni TV turnir šampiona koji se održava već 48 godina, u drugoj polovini avgusta, i okuplja prestižne svjetske rukometne klubove. Pored rukometnog turnira značajan je i teniski turnir koji se održava u Doboјu početkom maja i na kojem su 2016. godine učestvovali teniseri iz 22 zemlje svijeta, ali ne treba izostaviti ni turnire i takmičenja koja organizuju fudbalski, košarkaški, karate i drugi sportski kolektivi. Takođe, tu je i Ozrenski planinarski maraton koji se održava se u organizaciji opštine Petrovo i PD „Ozren-Kraljica 883“. Riječ je o dvodnevnoj sportsko-takmičarskoj manifestaciji koja se održava prvog vikenda juna i koja ugosti planinare i ljubitelje prirode iz BiH, Srbije, Hrvatske i Mađarske. Održava se 12 godina.

Pored sportskog zastupljen je i **poslovni turizam**, zahvaljujući geografskom položaju Doboјa koji je smješten na pola puta između Banja Luke i Sarajeva, tako da se seminari i poslovni susreti najčešće odvijaju u dva gradska hotela, koji posjeduju kapacitete za organizovanje ovakvih događaja.

U proljetnim i ljetnim mjesecima izražen je **izletnički turizam**, a izletnici najčešće posjećuju kupalište Goransko jezero i SRC „Preslica“ na planini Ozren. Pored kupanja i pripadajućih izletničkih aktivnosti, primjetan je porast posjetilaca – avanturista koji planinare unutar planinarskih staza s ciljem istraživanja prirode, prikupljanja ljekovitog bilja i gljiva, penjanja na planinske vrhove-vidikovce. Na Ozrenu postoji i jedinstveni centar adrenalina i turizma „Odred orao“, koji u svojoj ponudi ima niz avanturističkih sadržaja i usluga (fitnes na otvorenom, sportsko penjanje, paintball, paraglajding, speleološke, biciklističke i planinarske izlete). Ono što je neophodno spomenuti jeste da se u organizaciji paraglajding kluba „Paragost“ od 2010. godine održava i Državno takmičenje u preletu

paraglajderom. Dvodnevno takmičenje koje okuplja ljubitelje letenja iz BiH, Slovenije, Hrvatske, Srbije, Mađarske, Austrije.

Turistička organizacija Dobojs u saradnji sa zainteresovanim seoskim domaćinstvima započela je 2009. godine program razvoja **seoskog turizma** odnosno pružanja usluga smještaja, ishrane i ostalih turističkih usluga. Pored ovoga, Grad Dobojs nudi **lovni i ribolovni turizam**, zatim **vjerski i kulturni turizam**. Jedna od značajnih manifestacija je "Dan čaja na Gostilju", a koji se održava 11. septembra (vjerski praznik) koja je zbog svojih prirodnih i kulturoloških elemenata „branja Trave Ive“ trenutno u procesu nominovanja za UNESCO listu nematerijalne kulturne baštine.

2.1 Ljudski potencijali

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku ukupna zaposlenost na području grada Doboja u 2018. godini iznosi 12.440 zaposlenih radnika.

Iz sljedećeg pregleda podataka moguće je sagledati ukupan broj zaposlenih po privrednim djelatnostima, u 2018. godini:

Tabela: Ukupan broj zaposlenih po privrednim djelatnostima (ekonomski i društveni sektor)

PB	Djelatnost	Broj zaposlenih
		2018
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	166
2.	Vađenje ruda i kamena	108
3.	Prerađivačka industrija	1061
4.	Proizvodnja i snabdijevanje elek.energ i gasom	340
5.	Snabdjevanje vodom, kanalizacija	223
6.	Građevinarstvo	733
7.	Trgovina na veliko i trgovina na malo	2446
8.	Saobraćaj i skladištenje	1600
9.	Djelatnosti pružanja smještaja	605
10.	Informacije i komunikacije	230
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	208
12.	Poslovanje nekretninama	1
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	261
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	321
15.	Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje	1226
16.	Obrazovanje	1208
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijal. rada	1315
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	50
19.	Ostale uslužne djelatnosti	338
UKUPNO		12.440

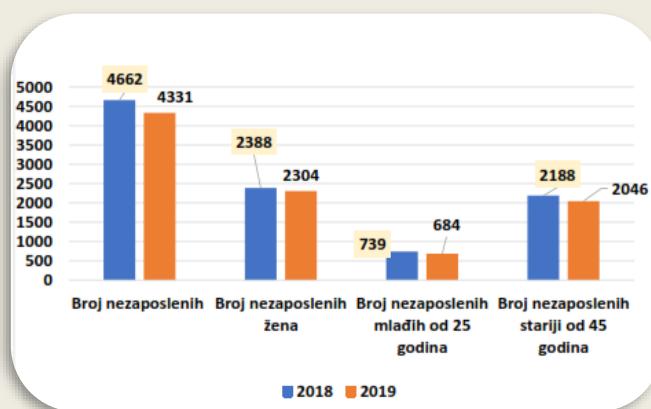
Izvor podataka: Republički Zavod za statistiku Republike Srpske

Iz gore navedenog pregleda zaposlenosti, prema privrednim djelatnostima, u ukupnoj strukturi zaposlenih na području grada Doboja, u 2018. godini, prednjači djelatnost trgovine na veliko i trgovine na malo, sa 2.446 zaposlenih, zatim saobraćaj i skladištenje, sa 1.600 zaposlenih, a na trećem mjestu se nalazi djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada, sa 1315 zaposleni

Tabela: Podaci o broju i strukturi nezaposlenih prema polu i starosnoj dobi na području grada Doboja

	2018.	Procentualna zastupljenost u ukupnoj strukturi nezaposlenih	2019.	Procentualna zastupljenost u ukupnoj strukturi nezaposlenih
Broj nezaposlenih	4.662		4.331	
Broj nezaposlenih žena	2.388	51,22%	2.304	53,19%
Broj nezaposlenih mlađih od 25 godina	739	15,85%	684	15,79%
Broj nezaposlenih stariji od 45 godina	2.188	46,93%	2.046	47,24%

Izvor podataka: JU Zavod za zapošljavanje-Filijala Doboja

Ponuda radne snage po stepenu stručne spreme

Tabela: Nezaposlena lica prema obrazovnoj strukturi na području grada Doboja

Obrazovna struktura nezaposlenih	2018	2019
Nekvalifikovani radnici	977	894
Polukvalifikovani i NSS radnici	87	71
Kvalifikovani radnici	1585	1420
Lica sa srednjom stručnom spremom	1525	1462
Visokokvalifikovani radnici	47	37
Lica sa višom stručnom spremom	47	45
Lica sa visokom stručnom spremom VSS-180 ECTS	76	83
Lica sa visokom stručnom spremom VSS-240 ECTS	287	297
Masteri 300 ECTS	29	22
Magistri	1	0
Doktori nauka	1	0
Ukupno:	4662	4331

Izvor podataka: JU Zavod za zapošljavanje-Filijala Doboja

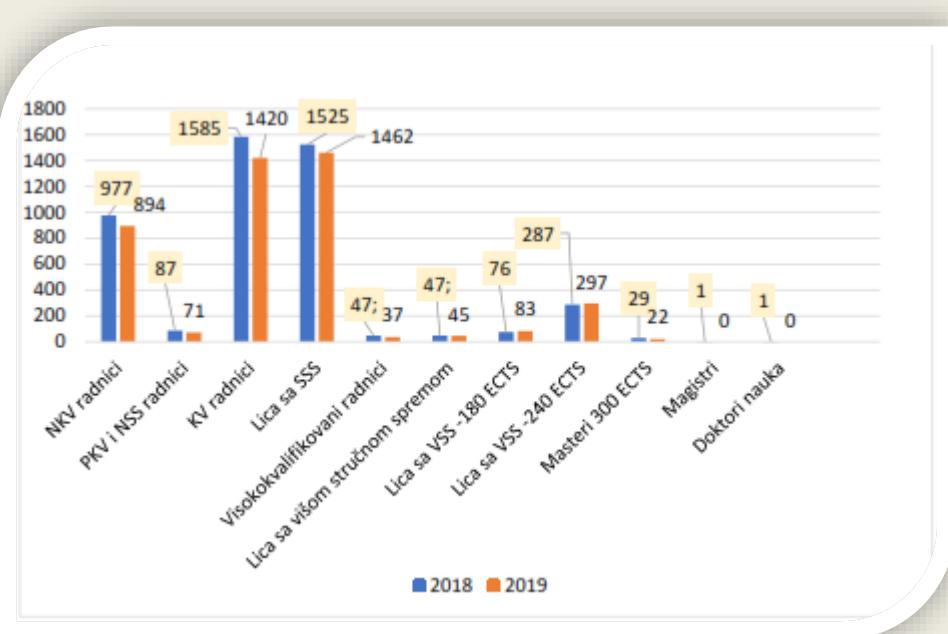
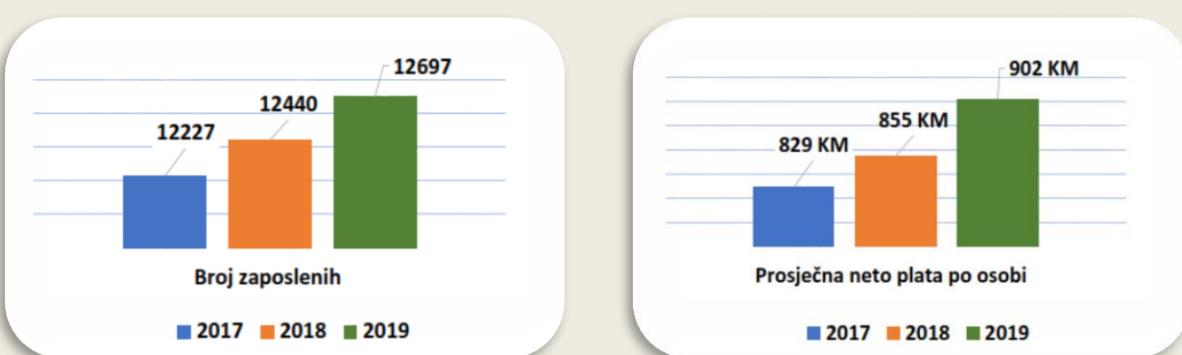

Tabela: Kretanje ukupnog broja zaposlenih u periodu 2017-2019. godine za grad Dobojski i prikaz prosječnih neto zarada za isti period

Broj zaposlenih 2017.	12.227
Broj zaposlenih 2018.	12.440
Broj zaposlenih 2019.	12.697
Prosječna neto plata po osobi u KM 2017.	829 KM
Prosječna neto plata po osobi u KM 2018.	855 KM
Prosječna neto plata po osobi u KM 2019.	902 KM

Izvor podataka: Republički zavod za statistiku Republike Srpske i APIF

2.2 Struktura obrazovanja u Gradu Doboju

Osnovno obrazovanje odvija se u 9 samostalnih osnovnih škola i osnovnoj muzičkoj školi. Srednjoškolsko obrazovanje organizovano je u 6 srednjih škola. Više i visoko obrazovanje se odvija u Višoj tehničkoj školi, a već deset godina postoji i Saobraćajni fakultet, kao organizaciona jedinica Univerziteta u Istočnom Sarajevu. U Doboju, takođe, djeluje i Univerzitet «Slobomir P» sa 6 fakulteta. Primjetan je porast broja studenata na visokoškolskim ustanovama.

Srednjoškolsko obrazovanje

NAZIV ŠKOLE	Profesije/programi	Broj učenika 2018/2019	Broj učenika 2019/2020
JU Saobraćajna i elektro škola	Tehničar elektroenergetike	24	24
	Tehničar računarstva	24	24
	Električar	12	12
	Autoelektričar	-	12
	Tehničar informacionih tehnologija	24	-
	Elektroničar mehaničar	12	-
	Tehničar željezničkog saobraćaja	24	-
	Tehničar drumskega saobraćaja	24	24
	Tehničar logistike i špedicije	-	24
	Vozač motornih vozila	12	12
UKUPNO:	Rukovodilac građevinskih mašina	12	12
		168	144
JU Tehnička škola	Mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje	24	24
	Varilac	24	24
	Automehaničar	12	12
	Bravar	12	12
	Instalater	12	12
	Obrađivač metala rezanjem	12	12
	Građevinski tehničar	24	24
	Zidar	12	-
	Keramičar	12	-
UKUPNO:		144	120
JU Ekonomski škola	Poslovno informatički tehničar	-	24
	Ekonomski tehničar	48	48
	Bankarski tehničar	24	-
	Frizer	-	-
	Poslovno-pravni tehničar	24	24
UKUPNO:		96	96
JU Ugostiteljska i trgovinska škola	Ugostiteljsko-kulinarski tehničar	-	24
	Trgovački tehničar	24	24
	Turistički tehničar	24	24
	Konobar	12	12
	Ugostiteljski tehničar	-	-
	Kuvlar	12	12
	Kulinarski tehničar	24	26
	Poslastičar	12	-

	Mesar	12	-
	Trgovac	-	-
UKUPNO:		120	96
JU Medicinska škola	Medicinski tehničar	72	72
	Zubno-stomatološki tehničar	24	24
	Fizioterapeutski tehničar		97
UKUPNO:		120	120
JU Gimnazija	Opsti smjer	96	96
UKUPNO:		96	96
UKUPNO UPISANIH U SREDNJE ŠKOLE		744	672

Visoko obrazovanje

Univerzitet u Sarajevu-Saobraćajni fakultet	Visoko poslovna škola tehnička škola	Slobomir P Univerzitet	Visoka medicinska škola zdravstva
Drumski i gradski saobraćaj, Željeznički saobraćaj, Telekomunikacije i poštanski saobraćaj, Logistika, Vazdušni saobraćaj, Saobraćajnice, Informatika u saobraćaju, Motorna vozila.	Bezbjednosni menadžment, Poslovna ekonomija, Tehnički menadžment, Računarstvo i informatika	Fakultet za informacione tehnologije, Fakultet za ekonomiju i menadžment, Poreska akademija, Pravni fakultet, Filološki fakultet, Akademija umjetnosti	Zdravstvena njega, Fizioterapija i radna terapija, Sanitarno inženjerstvo, Laboratorijsko-medicinsko inženjerstvo

Tabela: Broj upisanih studenata na visokoškolske ustanove

NAZIV FAKULTETA	Profesori/programi	Broj studenata 2018/2019	Broj studenata 2019/2020
Saobraćajni fakultet Doboj	Drumski i gradski saobraćaj	462	403
	Željeznički saobraćaj	45	40
	Logistika	125	112
	Telekomunikacije i poštanski saobraćaj	53	50
	Saobraćajnice	1	-
	Informatika u saobraćaju	23	32
	Poštanski saobraćaj	5	2
	Telekomunikacioni saobraćaj i mreže	4	-
	Motorna vozila	21	36
	Telekomunikacije	56	43
UKUPNO:		795	718
Slobomir P Univerzitet			
Pravni fakultet	Pravne nauke	58	43
Fakultet za ekonomiju i menadžment	Ekonomija i menadžment	51	52
Filološki fakultet	Anglistika	28	24
Poreska akademija	Poresko-finansijska analiza	14	7

Fakultet za informacione tehnologije	Informacione tehnologije	81	73
Akademija umjetnosti	Grafički dizajn	27	23
UKUPNO:		259	222
Visoka medicinska škola zdravstva Dobojski	Zdravstvena njega	25	20
	Fizioterapija i radna terapija	33	28
UKUPNO:		58	48
Visoka poslovno tehnička škola	Bezbjednosni menadžment	141	127
	Poslovna ekonomija	143	153
	Računarstvo i informatika	88	70
	Tehnički menadžment	94	92
UKUPNO:		466	442
UKUPNO UPISANIH U VISOKOŠKOLSKE USTANOVE:		1578	1430

2. POTENCIJALI GRADA DOBOJA

Snage koje Gradu Doboju pružaju konkurentne prednosti, čineći ovo područje atraktivnim mjestom za život i poslovanje su:

- Geoprometni položaj (transportna i strateška lokacija),
- Multimodalna transportna infrastruktura,
- Ključno željezničko čvorište u BiH, sjedište ŽRS,
- Vodni, zemljivojni i šumski potencijal,
- Tradicija i kapaciteti regionalnog centra,
- Univerzitetski kapaciteti, posebno u oblasti saobraćaja,
- Neiskorišćeni kapaciteti i infrastruktura stare industrijske zone (Usora),
- Prirodni lokaliteti – potencijalne turističke destinacije,
- Kapaciteti za obrazovanje odraslih (dokvalifikacija, prekvalifikacija, osposobljavanje),
- Funkcionalan i raznovrstan spektar NVO,
- Novi pogoni prehrambene industrije i prerađivačkih kapaciteta,
- Opredjeljenje gradske administracije na kontinuirano unapređenje kvaliteta usluga koje se pružaju investitorima i stanovništvu.

Prilike, koje omogućavaju ili olakšavaju realizaciju i razvoj konkurenčnih prednosti Grada Doboja su:

- Izgradnja novih saobraćajnica - koridor 5 C, autoput Banja Luka – Dobojski,
- Pogodan prostor za industrijske zone uz autoputeve,
- Blizina evropskog tržišta, ali i drugih tržišta,
- Trend preseljenja proizvodnje na rubove EU,
- Potencijal tranzitnog turizma,
- Modernizacija ŽRS,
- Postojanje zakonodavnog okvira za korišćenje modela koncesija i partnerstva javnog i privatnog sektora za realizovanje kapitalnih razvojnih projekata,
- Izgradnja regionalne deponije otpada,
- Korišćenje međunarodnih i domaćih fondova za prevenciju rizika od elementarnih nepogoda i drugih nesreća.

3.1 Spisak parcela/lokacija u vlasništvu Grada Doboja za zakup/prodaju

U prilogu dokumenta: [PRILOZI:](#)

[PRILOG 1:](#)

3.2 Gradski poslovni prostori

U prilogu dokumenta: **Error! Reference source not found.**

3. INFORMACIJE O POSLOVANJU

4.1 Započinjanje posla - registracija privrednih društava

Proces osnivanja preduzeća u Republici Srpskoj se zasniva na jednošalterskom sistemu registracije poslovanja putem Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge RS (APIF), sa 11 svojih poslovnih jedinica, između ostalog i u Doboju.

Potrebno vrijeme za registraciju poslovnog subjekta je 3 dana i broj procedura je 5.

Najjednostavnija forma je jednočlani d.o.o. sa minimalnim propisanim kapitalom od 100 EURA (sa registracijom spoljnotrgovinske djelatnosti).

Registracija preduzeća sa stranim ulogom je izjednačena sa registracijom domaćih privrednih društava te nije potreban domaći partner za započinjanje biznisa.

[Zakon o privrednim društvima Republike Srpske](#) ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 127/08, 58/09, 100/11 i 67/13) reguliše osnivanje, rad i prestanak poslovanja privrednih društava u Republici Srpskoj; Pravne forme privrednih društava u smislu ovog zakona su ortačko društvo, komanditno društvo, društvo sa ograničenom odgovornošću i akcionarsko društvo (otvoreno i zatvoreno).

Započinjanje posla tj. registracija privrednih društava regulisano je [Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj](#) („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/13) koji je u primjeni od 01.12.2013. godine.

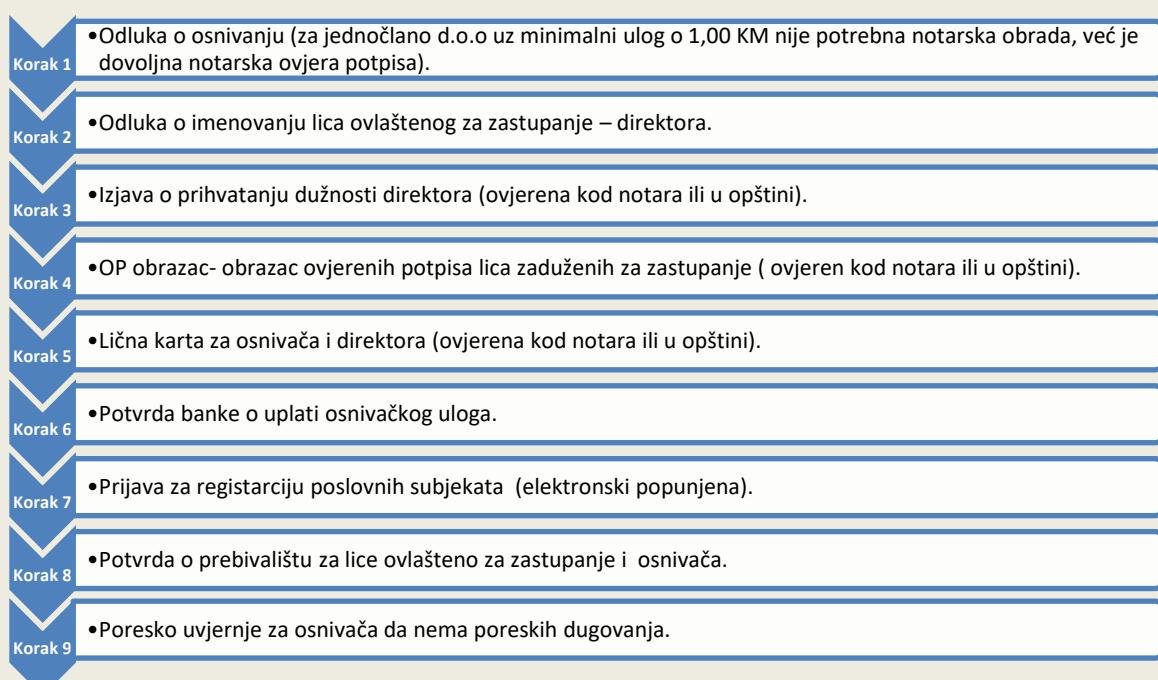
Potrebna dokumentacija za registraciju privrednog društva

1 korak	Posjeta notaru/Notarski ovjeren osnivački akt: Obraćanje notaru sa kopijom lične karte te dogovor oko imena budućeg privrednog društva, va čiju će mogućnost određivanja notar provjeriti u sudskom registru. Notar ovjerava osnivački akt, tj. ovjera potpisa osnivača i ovlaštenog lica. Ovjera jednog potpisa košta 7 notarskih bodova po 0,50KM + PDV = 4,095KM
2 korak	Ovjera ličnih dokumenata i potpisa: Posjeta Gradu te ovjera kopije lične karte/pasoša vlasnika i odgovornog lica (ovjera iznosi 2 KM po listu), te ovjera potpisa budućeg odgovornog lica 10KM.
3 korak	Registracija privrednog društva – jednošalterski sistem kod APIF-a: Notar/osnivač/odgovorno lice podnosi APIF-u zahtjev za registraciju sa potrebnim dokumentima (notarski obrađen osnivački akt, ovjeren potpis odgovornog lica, ovjerene kopije lične karte/pasoša vlasnika i odgovornog lica) –

	prva registracija besplatna, objava u Službenom glasniku RS 7KM po redu, taksa APIF-u 35KM, rok postupanja 3 dana ukoliko je predata sva potrebna dokumentacija. Procedura registracije istovremeno podrazumijeva da je poslovni subjekat registrovan kod Poreske uprave RS, tj. dodijeljen JIB i izvršeno razvrstavanje poslovnih subjekata prema klasifikaciji djelatnosti.
4 korak	Registracija privrednog društva: Preuzimanje sudskog rješenja i obavještenja o razvrstavanju po klasifikaciji djelatnosti kod APIF-a.
5 korak	Izrada pečata: Izrada pečata u ovlaštenoj pečatoreznici uz kopiju sudskog rješenja, a originala na uvid, prosječna cijena pečata 40KM, rok postupanja 1 dan.
6 korak	PDV registracija – očekivani promet preko 50.000KM u jednoj poslovnoj godini i pravna lica koja imaju registrovano spoljnotrgovinsko poslovanje: Posjeta Upravi za indirektno oporezivanje BiH za obavljanje pdv registracije (carinske, akcizne ili špeditorske), taksa 40KM, rok postupanja do 7 dana, dokumentacija: ovjerena kopija sudskog rješenja, JIB-a te kartona deponovanih potpisa.
7 korak	Fiskalizacija: Posjeta jednom od ovlaštenih distributera fiskalnih uređaja/kasa radi sklapanja ugovora, biranja fiskalne kase u skladu sa potrebama poslovanja te podnošenje inicijalnog zahtjeva za fiskalizacijom.
8 korak	Prijava zaposlenih radnika: Posjeta Poreskoj upravi radi prijave zaposlenih na već propisanim obrascima, podizanje Potvrde o registraciji od PURS.

Koštanje registracije u KM:

- notar 2h: 4,095KM + ovjera ličnih karata 2h: 2KM + 10KM ovjera potpisa ovlaštenog lica,
- taksa APIF-u 35KM,
- taksa Službenom glasniku RS za objavu 7KM po redu h 5 redova = 35KM,
- pečat 40KM = 132,2KM + taksa UIO/BiH 40KM

4.2 Započinjanje posla - registracija preduzetništva

Postupak registracije (osnivanje preduzetnika, promjene podataka preduzetnika – promjena sjedišta, poslovnog imena, djelatnosti i načina obavljanja djelatnosti iz osnovnog u dodatno, dopunsko i obrtno, iz samostalnog u zajedničko i obratno, počinje sa podnošenjem zahtjeva za registraciju uz ostale potrebne dokumente (u zavisnosti od predmeta prijave) na šalteru 2 Odjeljenja za opštu upravu Grada Doboja. Stranka može podnijeti zahtjev i na drugi način:

1. poštom,
2. elektronskim putem (Član 8. stav 1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zanatsko – preduzetničkoj djelatnosti, („Službeni Glasnik Republike Srpske broj 117/11, 121/12 i 67/13“)

Uz zahtjev se prilaže dokazi o ispunjavanju uslova:

- Ovjereni kopija lična karta kao dokaz da je preduzetnik punoljetan,
- Dokaz da nije izrečena zabrana obavljanja djelatnosti i
- Da nema dospjelih a neizmirenih poreskih obaveza, u skladu sa posebnim propisima.

Potrebno vrijeme za registraciju osnivanja preduzetnika

- 2 dana (sa kompletom dokumentacijom) i
- 15 dana (ukoliko nije kompletna dokumentacija)

Članom 6. Zakona o Zanatsko – preduzetničkoj djelatnosti („Službeni Glasnik Republike Srpske broj 127/08, 58/09, 100/11 i 67/13“) definisano je da je preduzetnik, u smislu ovog zakona, fizičko lice koje obavlja preduzetničku djelatnost u svoje ime i svoj račun i u ime dobiti radi sticanja dobiti i kao takav upisan u registar preduzetnika.

Stav 1. člana 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti („Službeni Glasnik Republike Srpske broj 117/11, 121/12, 67/13“) propisano je da registracijski organ na osnovu podnesenog zahtjeva i priloženih dokumenata u skladu sa ovim zakonom Rješenjem odlučuje o registraciji preduzetnika.

Opis postupka/procedure za registraciju/osnivanje preduzetnika:

Troškovi registracije u KM

- Registracija/osnivanje preduzetničke radnje koje obavljaju zanatsko – uslužne djelatnosti kao i za obavljanje poljoprivredne djelatnosti - utvrđena taksa iznosi 25,00 KM;
- Trgovinske i ugostiteljske djelatnosti - 30,00 KM;
- Registracija preduzetnika za vršenje javnog prevoza lica i stvari i taxi prevoza - 30,00 KM;
- Za registraciju vršenja prevoza za vlastite potrebe lica i stvari - 15,00 KM;
- Za osnivanje preduzetnika za obavljanje djelatnosti obuke lica za vozače motornih vozila i auto škola - 30,00 KM;
- U okviru registracije djelatnosti koja se odnosi na javni prevoz lica i stvari, preduzetnik podnosi zahtjev za izdavanje odgovarajuće licence za prevoz i to B, C, i D - 30,00 KM;
- Legitimacija za vozača motornih vozila (taxi prevoz) - 5,00 KM.

Takse gradske administrativne uprave su utvrđene u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama („Službeni Glasnik Republike Srpske broj 100/11 i 67/13“).

4.3 Porezi, monetarna politika i bankarski sektor u Republici Srpskoj i BiH

Kategorije oporezivanja

Osnovne poreske kategorije su:

- Porez na dodatnu vrijednost (17%)
- Porez na dobit (10%)
- Porez na dohodak (10%)
- Porez na imovinu (10%)
- Doprinosi za socijalno osiguranje koje plaća poslodavac i zaposlenik,
- Trošarine, su posebna vrsta poreza koji se plaća na neke od proizvoda poput nafnih derivata, duhanskih proizvoda, bezalkoholnih pića, alkoholnih pića, piva, vina i kafe.

Način obračuna poreza na dobit

Dobit se obračunava u skladu s važećim zakonima, oduzimanjem troškova od prihoda. Poreska osnovica uključuje profit, prihode i kapitalnu dobit, u skladu s računovodstvenim propisima. Izdaci moraju biti u skladu s računovodstvenim standardima.

U RS-u porez na dohodak je 10% od neto plate (u skladu s bruto modelom).

Stranci i porezi u BiH i RS

Svi stranci s prebivalištem u BiH i Republici Srpskoj plaćaju porez na prihode ostvarene u kalendarskoj godini na teritoriji BiH. Isto tako, svi stranci koji nemaju prebivalište u BiH, ali koji ostvaruju prihode u Republici Srpskoj, smatraju se poreskim obveznicima.

Dobit prenesena iz inostranstva ne oporezuje se ako prethodno podliježe oporezivanju u inostranstvu.

Zbirna stopa doprinosa iznosi 33% na bruto platu, od čega će se:

- za penzijsko-invalidsko osiguranje izdvaja 18,5%,
- za zdravstveno osiguranje 12%,
- za dječju zaštitu 1,5% i

- za osiguranje od nezaposlenosti 1%.

Monetarna politika

Monetarnu politiku u Bosni i Hercegovini formulira, usvaja i kontroliše Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) koja upravlja monetarnom politikom putem Currency Board aranžmana.

Valuta Bosne i Hercegovine je konvertibilna marka (KM) i fiksnim kursom je vezana za euro (1 KM = 0,51129 euro).

Bankarski sektor

Grad Doboj ima razvijen bankarski sektor, gdje je većina većih banaka zastupljena sjedištem ili filijalama:

Banka	Adresa	Broj telefona
NLB Razvojna banka a.d.	Svetog Save 20	053/241-120
Nova banka a.d.	Svetog Save 35	053/250-450
Sberbank a.d. Banja Luka	Svetog Save 26	053/250-450
Addiko a.d.	Kralja Dragutina 13	070/340-440
Sparkasse Bank	Nemanjina 64	051/340-035
UniCredit Bank a.d. Banja Luka	Kralja Dragutina 2A	051/243-200
Raiffeisen Bank	Svetog Save 2	033/755-010

4.4. Kupovina nekretnina i registracija vlasništva stranih državljana

Prema Ustavu Republike Srpske strana lica mogu sticati pravo svojine i prava na osnovu ulaganja kapitala, u skladu sa zakonom. Svojinska i druga prava stranog ulagača stečena na osnovu uloženog kapitala, ne mogu se ograničiti ili oduzeti zakonom ili drugim propisom.

Prema članu 12. Zakonu o politici direktnih stranih ulaganja u BiH strani ulagači imaju ista vlasnička prava na nekretninama kao i lica koja imaju državljanstvo BiH, odnosno pripadnost BiH. Strani ulagači iz jedne od država naslijednica bivše SFRJ imaju takva prava pod uslovom da ulagači koji imaju državljanstvo BiH odnosno pripadaju BiH, imaju ista takva prava u državi naslijednici o kojoj se radi.

Članovima 15. i 16. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“ br. 124/08, 58/09, 95/11 i 60/15) takođe je regulisano sticanje prava svojine na nepokretnostima od strane stranih lica.

Zadnjim izmjenama i dopunama Zakona o stvarnim pravima predviđeno je da se, u izuzetnim situacijama, nepokretnosti u svojini Republike Srpske i jedinice lokalne samouprave mogu otuđiti ispod tržišne cijene ili bez naknade, a u cilju realizacije investicionog projekta od posebnog značaja za regionalni, odnosno lokalni ekonomski razvoj.

Nepokretnosti, otuđene na ovaj način, uključujući i pravo građenja i davanja zemljišta u zakup, mogu biti ulog javnih partnera za osnivanje zajedničkog privrednog društva, kao i nekog drugog organizacionog oblika, sa privatnim partnerom, u skladu sa propisima koji regulišu javno-privatno partnerstvo.

U proteklom periodu napravljen je značajan iskorak u smanjenju broja procedura i dana za promet i uknjiženje nepokretnosti, uslijed reformi zemljišno knjižne administracije (većina starih zemljišnih knjiga i katastarske evidencije prenesena je u elektronski oblik) novog Zakona o stvarnim pravima , i dr.

U zemljišnu knjigu se upisuju sve nepokretnosti.

4.5 Zaštita investitora

Nacionalni tretman stranih ulagača

Prava stranih ulagača u Republici Srpskoj su definisana i zaštićena Ustavom Republike Srpske: „Svojinska i druga prava stranog ulagača stečena na osnovu uloženog kapitala, ne mogu se ograničiti ili oduzeti zakonom ili drugim propisom. Jamči se pravo stranom licu da obavlja privrednu ili drugu djelatnost i prava po osnovu poslovanja, pod uslovima koji se ne mogu mijenjati na njegovu štetu. Stranom ulagaču jamči se slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala iz Republike Srpske. Zakonom se može izuzetno kada to zahtijeva opšti društveni interes, utvrditi u kojim djelatnostima, odnosno područjima, strano lice ne može osnovati vlastito preduzeće“.

Zakon o stranim ulaganjima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske, br. 25/02, 24/04, 52/11 i 68/13) i Zakon o politici direktnih stranih ulaganja u BiH (Službeni glasnik BiH, br. 17/98, 13/03, 48/10) stranim investorima osigurava nacionalni tretman, tj. strani investitori imaju ista prava i obaveze kao i rezidenti BiH. Država i njeni entiteti ne smiju vršiti diskriminaciju stranih investitora u bilo kom obliku, uključujući ali ne i ograničavajući se na državljanstvo, sjedište/boravište stranog investitora, religiju ili državu porijekla investicije.

Imovina stranih investitora ne može biti nacionalizovana, eksproprijsana ili rekvirirana. Ukoliko se, međutim, utvrdi postojanje javnog interesa, imovina stranih investitora može biti nacionalizovana ili eksproprijsana, a stranim investorima se garantuje pravo na primjerenu nadoknadu. Nadoknada će se smatrati primjerenom ako je adekvatna, efektivna i brza.

Prava i povlastice koje investitori uživaju na osnovu Zakona ne mogu se ukinuti ili poništiti stupanjem na snagu naknadno donesenih zakona i podzakonskih akata. Ukoliko novi zakoni budu povoljniji, strani investitori imaju pravo da biraju koji će zakon biti mjerodavan za njihovo ulaganje.

Zaštita od rizika

Strani investitori zabrinuti zbog restrikcija u transferu dobiti, eksproprijacije, ratnih i civilnih nereda i uskraćivanja pravde, mogu se osigurati protiv ovih rizika kod Multilateralne agencije za davanje garancija za ulaganje (MIGA, dio grupacije Svjetske banke).

Američki Overseas Private Investment (OPIC) investitorima prilikom ulaganja u RS takođe pruža osiguranje za političke rizike.

Sporazumi o zaštiti investicija

BiH je potpisala ugovore o promociji i zaštiti investicija sa sljedećim zemljama:

Albanija, Austrija, Belgija, Bjelorusija, Crna Gora, Češka Republika, Danska, Egipat, Finska, Francuska, Grčka, Holandija, Hrvatska, Indija, Iran, Italija, Kanada, Katar, Kina, Kuvajt, Litvanija, Mađarska, Makedonija, Malezija, Moldavija, NJemačka, Pakistan, Portugal, Rumunija, San Marino, Slovačka, Srbija, Slovenija, Španija, Švajcarska, Švedska, Turska, Ukrajina, Velika Britanija i zemlje OPEC-a.

4. PROCEDURA GRAĐENJA U DOBOJU

5.1 Proces izdavanja građevinske dozvole

Proces izdavanja odobrenja za građenje od lokacijskih uslova do upotrebne dozvole:

Korak 1	PROSTORNO - PLANSKA DOKUMENTACIJA se radi ukoliko na lokaciji građenja ne postoji prostorno plansko uređenje (prostorni plan, urbanistički plan, zoning plan i/ili regulacioni plan).
Korak 2	<p>ZAHTJEV ZA LOKACIJSKE USLOVE</p> <p>Lokacijski uslovi određuju uslove za projektovanje i građenje, a izrađuju se na osnovu Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 40/13), posebnih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona, kao i dokumenata prostornog uređenja.</p> <p>Uz zahtjev za izdavanje lokacijskih uslova potrebno je priložiti i sljedeće dokumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urbanističko-tehničke uslove i stručno mišljenje u tri primjerka; • Kopiju katastarskog plana (ne stariji od 6 mjeseci); • Dokaz o legalnosti postojećeg objekta, ukoliko postoji objekat; • Saglasnosti na lokaciju predviđene u urbanističko-tehničkim uslovima ukoliko već ne postoje (komunalne saglasnosti) i • Gradsku administrativnu taksu u iznosu od 20,00 KM. <p>Lokacijski uslovi donose se u roku od 15 dana od dana kompletiranja zahtjeva.</p>
Korak 3	<p>ZAHTJEV ZA GRAĐEVINSKU DOZVOLU – ODOBRENJE ZA GRAĐENJE</p> <p>Glavni projekat izrađuje se u skladu sa lokacijskim uslovima, a sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> • glavni arhitektonski projekat, • glavni projekat konstrukcije, • glavni projekti elektro-instalacija, • glavni projekat vodovoda i kanalizacije • glavni projekat vanjskog uređenja, • glavni projekat tehnološkog procesa, • glavni projekat ugradnje opreme i slično (u zavisnosti od namjene i tipa objekta), • geomehanički elaborat za objekte preko 400 m² BGP, • elaborat energetske efikasnosti.
Korak 4	<p>POSTUPAK REVIZIJE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE</p> <p>Nakon izrade glavnog projekta vrši se revizija tehničke dokumentacije za sve projekte (kolektivne stambene i stambeno-poslovne objekte, poslovne i infrastrukturne objekte, individualne objekte sa BGP većom od 200 m² itd.). Reviziju radi pravno lice ovlašćeno za reviziju tehničke dokumentacije.</p>
Korak 5	<p>POSTUPAK RJEŠAVANJA IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA</p> <p>Lokacijskim uslovima definisana je građevinska parcela planiranog objekta, za koju treba dostaviti dokaz o imovinsko-pravnim odnosima. Dokazom se smatra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvod iz javne evidencije o nepokretnostima sa upisanim pravom svojine i posjeda (Zemljišno-knjižni izvadak, posjedovni list, identifikacija katastarskih čestica i kopija katastarskog plana i list nepokretnosti,

	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovor ili odluka nadležnog organa pogodni kao osnov za sticanje prava vlasništva ili prava građenja u korist investitora i • Ugovor o zajedničkom građenju, zaključen sa vlasnikom zemljišta ili objekta.
Korak 6	<p>EKOLOŠKA DOZVOLA</p> <p>Za objekte u kojima se obavljaju djelatnosti koje ugrožavaju ili mogu ugrožavati životnu sredinu, prije podnošenja zahtjeva za rješenje o odobrenju za građenje, investitor je dužan pribaviti ekološku dozvolu, što je regulisano Zakonom o zaštiti životne sredine Službeni glasnik Republike Srpske br. 71/12).</p> <p>Uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole potrebno je priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokacijske uslove, • Dokaze (dva primjerka): <ul style="list-style-type: none"> - plan upravljanja otpadom, - kopije protivpožarne i vodne saglasnosti, - gradsku administrativnu taksu u iznosu od 70,00 KM (fizička lica) i 120 KM (pravna lica).
Korak 7	<p>POSTUPAK DOBIJANJA POTREBNIH SAGLASNOSTI</p> <p>Nakon izvršene revizije glavnog projekta pribavljaju se sljedeće saglasnosti na projektnu dokumentaciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Protivpožarna, • Vodna saglasnost i • saglasnosti ostalih komunalnih službi.
Korak 8	<p>POLJOPRIVREDNA SAGLASNOST</p> <p>Za izgradnju objekta na parceli koja se tretira kao poljoprivredno zemljište investitor je dužan izvršiti pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, što je regulisano Zakonom o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 93/06, 86/07, 14/10 i 5/12).</p> <p>Uz zahtjev za izdavanje poljoprivredne saglasnosti potrebno je priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokacijske uslove (sa urbanističko-tehničkim uslovima), • Glavni arhitektonski projekt, • Posjedovni list, ZK izvadak i kopiju katastarskog plana i • Gradska administrativnu taksu u iznosu od 5,00 KM.
Korak 9	<p>NAKNADE I TAKSE</p> <p>Investitor na gradskom građevinskom zemljištu dužan je da prije dobivanja građevinske dozvole plati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rentu i • naknadu za troškove uređenja gradskog građevinskog zemljišta. <p>Visina naknade se utvrđuje rješenjem, a uz zahtjev potrebno je priložiti sljedeća dokumenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokacijske uslove sa jednim primjerkom urbanističko-tehničkih uslova (na uvid); • Glavni projekt (arhitektonska faza) na uvid do okončanja postupka; • Izvještaj o reviziji tehničke dokumentacije (na uvid); • Dokaz o legalnosti objekata koji se ruše, ukoliko je to predviđeno lokacijskim uslovima; • Gradska administrativnu taksu u iznosu od 5,00 KM.
Korak 10	IZDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE

Nakon dobivanja rješenja o građevinskoj dozvoli može se pristupiti izgradnji, dogradnji, nadogradnji, rekonstrukciji ili sanaciji objekta.

Uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole potrebno je priložiti:

- lokacijske uslove,
 - urbanističko-tehničke uslove,
 - dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima (originale ne starije od 6 mjeseci),
 - glavni projekat u tri primjerka,
 - izvještaj o reviziji projekta,
 - ekološku dozvolu (ukoliko se zahtjeva projektom),
 - vodnu saglasnost,
 - poljoprivrednu saglasnost,
 - rješenje o utvrđivanju visine naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i rente sa dokazom o uplati,
 - uplatu u iznosu od 0.3% od predračunske vrijednosti građevinskih radova za finansiranje poslova kataстра nepokretnosti,
 - dokaz o uplaćenoj taksi prema vrijednosti objekta, a koja je definisana na samom zahtjevu.
- Građevinska dozvola se izdaje u roku od 15 dana od dana kompletiranja zahtjeva.
- Klauzulu pravosnažnosti na rješenje stranka dobiva 15 dana od dana prijema kod službenog lica.
- Građevinska dozvola prestaje da važi ako se u roku od tri godine od dana izvršnosti, ne otpočne sa radovima.

5.2 Proces nakon dobivanja građevinske dozvole

Korak 1	POSTUPAK PRIPREME GRADILIŠTA I OBJEKTA Prije početka građenja izvode se radovi na pripremi gradilišta. Gradilište mora biti ograđeno radi sprečavanja nekontrolisanog pristupa na gradilište. Gradilište mora na vidnom mjestu imati istaknutu ploču sa svim bitnim podacima o objektu i učesnicima u građenju (naziv investitora, izvođača, projektanta, nadzornog organa, naziv i vrstu objekta, broj građevinske dozvole itd.) U slučaju privremenog zauzimanja susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, investitor je dužan da pribavi saglasnost vlasnika tog zemljišta. Za privremeno zauzimanje javnih površina za potrebe gradilišta izvođač je dužan da pribavi odobrenje od Odjeljenja za prostorno uređenje.
Korak 2	ISKOLČAVANJE OBJEKTA Prije početka građenja vrši se iskolčavanje objekta u skladu sa lokacijskim uslovima i uslovima datim u građevinskoj dozvoli. Iskolčavanje objekta vrši ovlašćena geodetska organizacija.
Korak 3	OBAVEZE IZVOĐAČA RADOVA KOD PRIJAVE GRADILIŠTA Izvođač radova je dužan da prijavi gradilište inspekciji rada najkasnije 8 dana prije početka izvođenja radova. Izvođač treba da obezbijedi: <ul style="list-style-type: none"> • organizacionu šemu gradilišta u skladu sa građevinskom dozvolom, • elaborat zaštite na radu u skladu sa propisima o zaštiti na radu, • uređenje gradilišta u skladu sa organizacionom šemom gradilišta i • građevinski dnevnik.

Obaveza izvođača je da na gradilištu ima:

- Licencu za građenje odnosno odgovorno lice na gradilištu,
- Rješenje o imenovanju odgovornog lica na gradilištu, odnosno odgovornog lica za izvođenje pojedinih radova,
- Ugovor o angažovanju nadzornog organa,
- Odgovarajuću licencu za vršioce stručnog nadzora,
- Ugovor o građenju,
- Građevinsku dozvolu,
- Glavni projekat,
- Građevinski dnevnik,
- Knjigu inspekcija,
- Dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme,
- Zapisnik o iskolčenju objekta,
- Zapisnik o kontroli temelja,
- Građevinsku knjigu za objekte za koje je ugovorena obaveza vođenja iste,
- Šemu organizacije gradilišta.

5.3 Proces nakon izgradnje objekta

TEHNIČKI PREGLED I UPOTREBNA DOZVOLA

Izgrađeni objekat ne može se početi koristiti prije nego što nadležni organ rješenjem izda upotrebnu dozvolu, a na osnovu prethodno izvršenog tehničkog pregleda objekta.

Upotrebnu dozvolu može se izdati za cijeli objekat ili za dio objekta koji predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu.

Tehnički pregled objekta vrši se po završetku izgradnje objekta, odnosno svih radova predviđenih građevinskom dozvolom, a obavlja ga komisija koju imenuje Odjeljenje za urbanizam, građenje, komunalne i stambene poslove.

Uz zahtjev za izdavanje rješenja o upotreboj dozvoli potrebno je priložiti:

- građevinsku dozvolu sa glavnim projektom,
- potvrdu o izvršenom geodetskom snimanju objekta,
- dokaz o izvršenom snimanju podzemnih instalacija,
- saglasnosti na izvedeno stanje, kada je to predviđeno posebnim zakonima,
- izjavu izvođača radova za sve faze izvedenih radova,
- izvještaj nadzornog organa,
- energetski certifikat zgrade,
- gradsku administrativnu taksu u iznosu od: 100,00 KM.

Podnositelj zahtjeva dužan je da, najkasnije na dan tehničkog pregleda, komisiji za tehnički pregled dostavi na uvid sljedeće:

- građevinsku dozvolu sa glavnim projektom na osnovu kojeg je izdana dozvola i projekat izvedenog stanja ukoliko je izrađen,
- dokaz o kvalitetu radova, građevinskih proizvoda i opreme,
- dokumentaciju o izvršenim ispitivanjima i rezultatima testiranja nosivosti konstrukcije, ako se posebnim propisima testiranje zahtijeva,
- građevinski dnevnik,
- građevinsku knjigu za one objekte za koje je ugovorena obaveza njenog vođenja,
- knjigu inspekcija i
- ostalu dokumentaciju definisanu posebnim propisima u zavisnosti od vrste objekta, atestnu dokumentaciju i slično.

O obavljenom tehničkom pregledu sačinjava se zapisnik u koji se unosi i mišljenje o tome da li se izgrađeni objekat može koristiti i postoje li nedostaci zbog kojih se upotrebljena dozvola ne može izdati. Poslije izvršenog tehničkog pregleda komisija u roku od osam dana sačinjava izvještaj u pisanoj formi i dostavlja nadležnom odjeljenju. Ukoliko se na osnovu zapisnika utvrdi da nema nedostataka ili da su uočeni nedostaci otklonjeni, nadležni organ u roku od osam dana od prijema zapisnika izdaje upotrebljenu dozvolu. Ako su tehničkim pregledom utvrđeni nedostaci koje je potrebno otkloniti, nadležni organ rješenjem nalaže da se utvrđeni nedostaci u određenom roku otklone.

Nakon otklanjanja nedostataka podnositelj zahtjeva o tome obavještava nadležni organ i podnosi dokaze o otklanjanju nedostataka, nakon čega nadležni organ izdaje upotrebljenu dozvolu u roku od 8 dana od dana obavljenog ponovnog tehničkog pregleda.

Klauzula pravosnažnosti na rješenje stranka dobiva 15 dana od dana prijema.

5. PLAN LOKALNOG EKONOMSKOG RAZVOJA

Plan ekonomskog razvoja Doboja usmjeren je na korišćenje povoljnog geosaobraćajnog položaja za stvaranje atraktivne poslovne lokacije i izgradnju povoljnog poslovnog okruženja te podsticanje investicija prvenstveno u oblastima industrije, distribucije i transporta. Ovo treba da ubrza razvoj privrede i povećanje broja zaposlenih. Takođe, unapređenje tržišne povezanosti poljoprivredne proizvodnje i ruralni razvoj će dovesti do povećanog obima poljoprivredne proizvodnje, povećanih prihoda i radne angažovanosti seoskog stanovništva.

Sektorski ciljevi u kojima se očekuje brži razvoj su:

Unapređenje poslovnog okruženja	<ul style="list-style-type: none">• Uspostavljanje odsjeka/kancelarije za LER i jačanje njenog kapaciteta;• Osnivanje Privrednog savjeta u cilju osnaživanja javno-privatnog dijaloga;• Unapređenje poslovnog okruženje u skladu sa Business Friendly Certification (BFC) standardom;• Izrada Programa podsticaja proizvodnim preduzećima i njegova realizacija;• Izgradnja Centra za pružanje usluga malim i srednjim preduzećima koji će pružati informativne i savjetodavne usluge
Promocija investicionih mogućnosti Grada Doboja	<ul style="list-style-type: none">• Promocija Doboja kao atraktivne investicione lokacije;• Privaćenje investitora u postojeće industrijske kapacitete Grada Doboja.
Izgradnja poslovne infrastrukture i podrška MSP	<ul style="list-style-type: none">• Projektovanje nove poslovne zone (studija izvodljivosti, regulacioni plan i dr.);• Izgradnja i uređenje nove poslovne zone;• Rekonstrukcija glavne saobraćajnice u industrijskoj zoni Usora;• Program podsticaja proizvodnim preduzećima;• Podrška konkurentnosti MSP putem uvođenju standarda u preduzeća (ISO i drugi);• Tehnička podrška MSP od strane gradske Agencije za MSP.
Unapređenje tržišne povezanosti poljoprivredne proizvodnje	<ul style="list-style-type: none">• Povezivanje poljoprivrednih proizvođača i prerađivačkih kapaciteta;• Program podsticaja poljoprivredne proizvodnje;• Nastavak aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje protivgradnih stanica;• Podrška bušenju bunara i nabavci sistema za navodnjavanje;• Zaštita i revitalizacija degradiranog (obradivog) zemljišta.

Podsticanje ruralnog razvoja

- Uspostavljanje malih biznisa u seoskim MZ;
- Proširenje kapaciteta ponude usluga u oblasti seoskog turizma na području planine Ozren;
- Izrada tematske strategije ruralnog razvoja Grada Doboja.

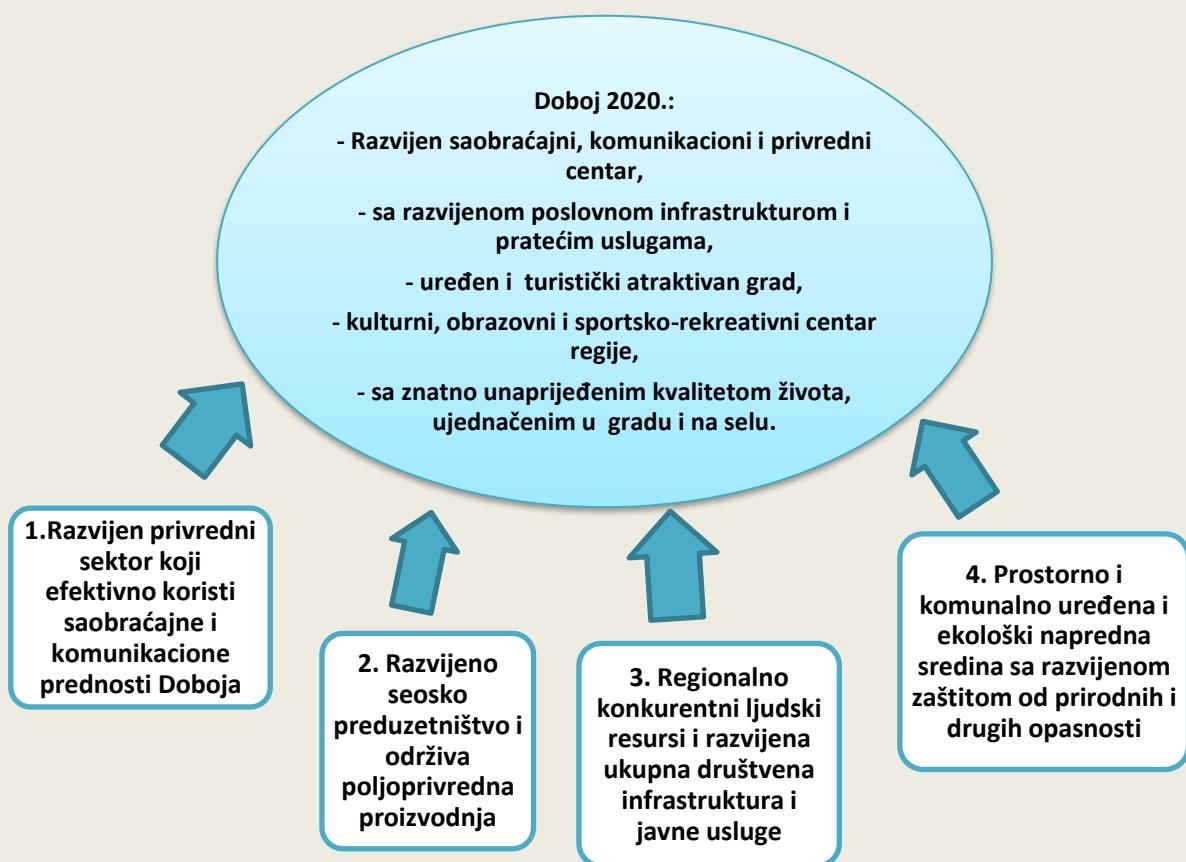
Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju sektorskog plana ekonomskog razvoja su 5.215.000 KM.

6. STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA GRADA DOBOJA

Kako je planirana izrada nove Strategije razvoja grada Doboja i to kada se steknu uslovi za izradu novih strateških dokumenata, u skladu sa novim propisima iz oblasti strateškog planiranja i upravljanja razvojem u Republici Srpskoj, produžen je rok važenja postojeće Revidirane strategije razvoja Grada Doboja. Prema postojećoj strategiji, strateški pravci razvoja grada Doboja izraženi su u vidu sljedeća četiri strateška cilja, koji predstavljaju udarne pravce razvoja do 2020. godine, do usvajanja nove Strategije razvoja Grada Doboja.

1. Razvijen privredni sektor koji efektivno koristi saobraćajne i komunikacione prednosti Doboja,
2. Razvijeno seosko preduzetništvo i održiva poljoprivredna proizvodnja,
3. Regionalno konkurentni ljudski resursi i razvijena ukupna društvena infrastruktura i javne usluge,
4. Prostorno i komunalno uređena i ekološki napredna sredina sa razvijenom zaštitom od prirodnih i drugih opasnosti.

Odnos između vizije razvoja i strateških ciljeva razvoja je predstavljen sljedećim grafikonom:

Strateški cilj 1 - Razvijen privredni sektor koji efektivno koristi saobraćajne i komunikacione prednosti Doboјa

Grad Doboј ima jedan od najpovoljnijih geosaobraćajnih položaja u BiH. Cilj je da do 2020. godine privreda na području Grada Doboјa osnaži razvijenim preduzećima za plasiranje proizvoda, distribuciju, transport itd. To znači aktivna i konkurentna privreda koja, koristeći geosaobraćajne prednosti, može u roku od 3-4 sata isporučiti robu i usluge u okviru regije, a za 24 sata bilo gdje u EU.

Strateški cilj 2 - Razvijeno seosko preduzetništvo i održiva poljoprivredna proizvodnja

Grad Doboј posjeduje potencijal za proizvodnju hrane i preduzetništvo na selu. Ljudi ovog područja imaju tradiciju i dugogodišnje iskustvo u bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom te se očekuje porast ove privredne grane kroz povećanje obima poljoprivredne proizvodnje i radne angažovanosti seoskog stanovništva, a kroz unapređenje tržišne povezanosti poljoprivredne proizvodnje i ruralni razvoj.

Strateški cilj 3 - Regionalno konkurentni ljudski resursi i razvijena ukupna društvena infrastruktura i javne usluge

Aktuelni trendovi i savremeni globalni ekonomski tokovi stavlju naglasak na znanje, nove ideje i tehnologiju. Da bi se prirodni resursi na što bolji iskoristili radiće se na kontinuiranom unapređenju obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja i unapređivanju uslova za razvoj poduzetništva mladih.

Strateški cilj 4 - Prostorno i komunalno uređena i ekološki napredna sredina sa razvijenom zaštitom od prirodnih i drugih opasnosti

Jedan od principa na kojima se zasniva MiPRO metodologija je održivost u domenu odgovornog upravljanja životnom sredinom i prirodnim resursima. Grad Doboј je usvojio i jednim dijelom realizovao Lokalni ekološki akcioni plan, koji se odnosio na period 2011 – 2016. godina.; provedene su mјere energetske efikasnosti; korištenjem obnovljivih izvora energije smanjila se energetska potrošnja i prema Održivom energetskom akcionom planu (SEAP-u) Grad se obavezao na smanjenje emisiju CO₂ za 9% do 2020. godine.

7. VAŽNIJI KONTAKTI

Kabinet gradonačelnika

Šef kabineta

Adresa Ulica Hilendarska 1, 74000 Doboј

Telefon 053/242-001

Faks 053/242-002

E-mail gradonacelnik@doboј.gov.ba

Odjeljenje za opštu upravu

Načelnik odjeljenja

Adresa Ulica Hilendarska 1, 74000 Doboј

Telefon 053/224-130

Faks 053/242-002

E-mail opstauprava@doboј.gov.ba

Odjeljenje za stambeno-komunalne poslove

Načelnik odjeljenja

Adresa Ulica Svetog Save broj 26, 74000 Doboј

Telefon 053/236-098

Faks 053/236-097

E-mail stambenokomunalno@doboј.gov.ba

Odjeljenje za prostorno uređenje

Načelnik odjeljenja

Adresa Ulica Svetog Save bb - objekat "Slatka tajna", 74000 Doboј

Telefon 053/241-945

Faks 053/241-945

E-mail prostorno@doboј.gov.ba

Odjeljenje za poljoprivredu

Načelnik odjeljenja

Adresa Ulica Hilendarska 1, 74000 Doboј

Telefon 053/242-022

Faks 053/242-001/002

E-mail poljoprivreda@doboј.gov.ba

Odjeljenje za strateško planiranje, evropske integracije i lokalni ekonomski razvoj

Načelnik odjeljenja

Adresa Ulica Hilendarska 1, 74000 Doboј

Telefon 053/242-022, lokal 147

Faks 053/242-001/002

E-mail eu@doboј.gov.ba

8. LINKOVI

- Službena stranica Grada Doboja: <https://doboј.gov.ba/>
- Web portal Vlade Republike Srpske namijenjen stranim investitorima: <http://www.investsrpska.net/>
- APIF: <http://www.apif.net/>
- Privredna komora Republike Srpske: <http://komorars.ba/>
- Vanjsko-trgovinska komora BiH: <http://komorabih.ba/>
- FIPA: <http://www.fipa.gov.ba/Language.aspx>
- Poreska uprava Doboј: <https://www.poreskaupravars.org/SiteCir/Kontakt.aspx>
- Okružni privredni sud Doboј: <http://okprivsud-doboј.pravosudje.ba/>
- Vodovod i kanalizacija: <https://doboј.gov.ba/javne-ustanove-i-institucije/ad-vodovod>
- Odvoz otpada: <http://www.progres-doboј.net/>
- Centralno grijanje: <https://toplanadoboј.ba/>
- Električna energija: <http://www.elektrodoboj.net/>

AŽURIRANO: JULI, 2020.

GRAD DOBOЈ

Kabinet gradonačelnika

Odjeljenje za strateško planiranje, evropske integracije i lokalni ekonomski razvoj

Adresa: Ulica Hilandarska 1, 74000 Doboј

Telefon: ++387 (0)53/250-096

E-mail: investicije@doboј.gov.ba

PRILOZI:

PRILOG 1: BAZA PODATAKA BROWNFIELD LOKACIJA